

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2013. évi február hó 15. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott és 3 társa** ellen indult büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 10.B.258/2010/130. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg.

- I.rendű és II.rendű vádlottak pénzügyi bűncselekményeit 1-1 rb. társtettesként elkövetett, a Btk.310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntettének, illetve a Btk.310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntettének minősíti;
- IV.r. vádlott esetében a bűnösség körében 1 rb. a Btk.310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettére történő utalást mellőzi;
- IV.r. vádlott halmazati büntetését - a gazdasági társaság vezető tisztségviselői tisztétől eltiltás érintetlenül hagyása mellett - 3 (három) év börtönre és 3 (három) év közügyektől eltiltásra enyhíti;
- megállapítja, hogy II.rendű vádlott a büntetése fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható;
- megállapítja, hogy az elsőfokú eljárásban helyesen és összesen 367.245 (háromszázhatvanhétezer-kettőszáznegyvenöt) forint bűnügyi költség merült fel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi I.rendű és II.rendű vádlottakat, hogy fizessenek meg az államnak személyenként 4.500-4.500 (négyezer-ötszáz-négyezer-ötszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget, míg IV.r. vádlottat, hogy fizessen meg az államnak 6.000 (hatezer) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen I.rendű, II.rendű, valamint IV.r. vádlottak, illetve védőik elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés végett jelentettek be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján I.rendű és II.rendű vádlottak pénzügyi bűncselekményeinek az eredeti vád szerinti, adócsalás büntetteként történő minősítésére, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A védők a nyilvános ülésen jogorvoslati kérelmeiknek megfelelő tartalommal szólaltak fel.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében - a Be.348.§ (2) bekezdésében, illetve a Be.349.§ (1) bekezdésében írt korlátokra figyelemmel - a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Nem volt tárgya tehát a fellebbezési eljárásnak a 2 rb. számvitel rendje megsértésének vétsége (Btk.289.§ (1) bekezdés a) és b) pont) tekintetében I.r., valamint II.r. vádlottakkal szemben hozott felmentő rendelkezés, illetve az elsőfokú ítéletnek a III.r. vádlottra vonatkozó, első fokon jogerőre emelkedett része.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás I.rendű vádlott előéleti adatai vonatkozásában ténybeli következtetés útján mindössze annyiban szorult helyesbítésre, hogy a Szekszárdi Városi Bíróság 9.B.633/2007/15. számú ítéletével kapcsolatban nem a feltételes szabadság, hanem a felfüggesztett szabadság próbaideje járt le a 2012. évi április hó 25. napján (*elsőfokú ítélet 4. oldal 9. pontja*).

Az ekként helyesbített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az I.rendű., II.rendű., valamint IV.r. vádlottak védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával igen széles körben, a vádlottak védekezésében szereplő állítások ellenőrzésére is kiterjedően folytatta le. Az ekként mérlegelési körbe vont bizonyítékokat a logika szabályainak megfelelően értékelte. Meggyőző érveléssel adott számot ténymegállapításairól, köztük I.rendű., II.rendű., valamint IV.rendű vádlottak védekezése elvetésének okairól is. Indokolási kötelezettségének minden részletre kiterjedően eleget tett, érvelésével a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

A bizonyítékok értékelésének tételes megismétlése nélkül a másodfokú bíróság mindössze az alábbi összefüggések kiemelését, hangsúlyozását tartotta szükségesnek:

III.r. vádlott a tárgyaláson is fenntartott nyomozati vallomásában elismerte a **kft1.** nevében történt üres számlák aláírásának tényét, amit előadása szerint I.rendű, valamint II.rendű vádlottak kérésére teljesített. Arról is határozott és következetes előadást tett, hogy a számlák valós gazdasági esemény, tényleges munkavégzés nélkül kerültek kiállításra. Nem volt feltárható olyan körülmény, amely indokolhatta volna a III.r. vádlottnak a társait, I.rendű., valamint II.rendű vádlottakat, de egyúttal saját magát is bűncselekmény elkövetésével vádoló esetleges hamis vallomását. Ezen túlmenően előadásának hitelességét számos egyéb bizonyíték, köztük főként az okirati bizonyítékok tartalma, illetve a könyvszakértői vélemény több megállapítása is alátámasztotta.

I.rendű, valamint II.rendű vádlottak szerepvállalása, érdekeltsége a hamis (fiktív) számlákat kiállító, valamennyi gazdasági társaságban (**kft2.**, **kft3.**, **kft1.**) tetten érhető volt. Az **kft2.** vonatkozásában megállapítható volt, hogy II.rendű vádlott már a kft. megszerzését célzó, 2006. évi január hó 6. napjánn lezajló első tárgyaláson részt vett. Nem csak jelenlétével, hanem aktív közreműködésével is segítette az üzletrész megszerzésében a IV.r. vádlottat, amikor az ahhoz szükséges 300.000 forintos vételárat rendelkezésére bocsátotta.

Az **kft3.** esetében a II.r. vádlott maga is tagja volt a gazdasági társaságnak, de azonosan az előző esethez ennek a megszerzéséhez szükséges 300.000 forintot is ő adta át a IV.r. vádlottnak. A **kft1.** tekintetében kezdetben a II.r. vádlott és kiskorú gyermeke (**kk1**), a későbbiekben I.rendű vádlott volt a gazdasági társaság tagja.

Olyan összefonódás állt tehát fenn a vád tárgyává tett számlákat kibocsátó és befogadó gazdasági társaságok között, amely önmagában is komoly kétségeket vetett fel az okiratok tartalmi hitelessége tekintetében.

Hasonló eredménnyel járt a számlák tartalmi vizsgálata. A szóban forgó három gazdasági társaság által egy év alatt kiállított számlák bruttó értéke meghaladta a 428 millió forintot. Az ilyen nagyságrendű gazdasági események személyi és tárgyi feltételei azonban egyaránt hiányoztak. A **kft2.**, valamint az **kft3.**-ban alkalmazottat nem foglalkoztattak, a **kft1.**-nek is mindössze ténylegesen munkát nem végző alkalmazottai voltak, illetve egyetlen tehergépjárművel rendelkezett. A jelentős értékű anyagvásárlásokhoz, illetve egyéb munkavégzéshez tehát nem csak az alkalmazottak köre, hanem a szükséges eszközállomány is hiányzott.

Lényeges bizonyítékot jelentett az ügyben az, hogy a vád tárgyává tett számlák kiállításának ideje szinte minden esetben megelőzte az okiratokat tartalmazó tömbök megvásárlásának időpontjait. Az **kft2.** esetében a számlák kelte korábbi volt, mint az üzletrész átruházására irányuló tárgyalások megkezdésének 2006. január 6-ai időpontja. Ez egyúttal magyarázatul szolgált a szerződés visszadátumozásának tényére és indokaira is.

Az okiratok tartalmi vizsgálata további igen komoly kételyeket vetett fel. Az **kft3.** megszerzése és a társasági szerződés módosítása csak 2005. december 28-án

történt meg. A következő napon a gazdasági társaság a kiállított és felhasznált számlák szerint már 64 millió forint értékű anyagot értékesített, illetve 1 millió forint értékű romeltakarítást is teljesített I.rendű és II.rendű vádlottak cégei részére.

A terhelő bizonyítékokkal összhangban álló volt a IV.r. vádlottnak az adóigazgatási eljárásban tett nyilatkozata, amelyben elismerte a számlákon szereplő munkák el nem végezésének tényét.

A III.r., valamint a IV.r. vádlott által összesen 428 millió forint értékben kibocsátott, 84.974.344 forint általános forgalmi adót tartalmazó számlák volumenével szöges ellentétben állt az említett vádlottak feltárt vagyoni helyzete; vagyontalansága, vagyongyarapodásának hiánya. Az általuk működtetett gazdasági társaságok könyvelésének, adóbevallásainak körülményei sem valós, legális tevékenységre utaltak.

Hasonlóképpen e cégek további sorsából sem lehetett a fentiekkel ellentétes következtetésre jutni: az **kft2.**-vel szemben az APEH Dél-Alföldi Regionális Igazgatósága 2007. szeptember 7-én törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett, a társaságot a Csongrád Megyei Bíróság 2008. július 9-én a törvényes működéstől eltiltotta, megszűntnek nyilvánította és elrendelte a végelszámolását. Megállapítható volt továbbá, hogy a IV.r. vádlott a 2005. évi ÁFA bevallását a benyújtására rendelkezésre álló határidőn túl, 2006. október 11-én teljesítette. Őt az **kft2.**-vel összefüggésben elkövetett számvitel rendje megsértésének vétsége miatt büntetőjogi felelősségre vonták, jogerősen elítélték.

Az **kft3.** nevében 2005. évben mind a társasági, mind az ÁFA bevallási kötelezettség teljesítése elmaradt. 2008. január 16-án az APEH kérelme alapján elrendelték a cég felszámolását.

A **kft1.**-vel szemben 2004. november 18-án végrehajtási eljárást kezdeményeztek, 2005. január 7-én hivatalból a cég törlését rendelték el, ami 2005. december 21-én meg is történt. A III.r. vádlottat ezzel a gazdasági társasággal összefüggésben elkövetett számvitel rendje megsértésének vétsége miatt jogerősen elítélték. Ez a gazdasági társaság sem rendelkezett könyveléssel, illetve 2005. évre nem nyújtott be adóbevallást.

A fenti körülmények teljes határozottsággal arra utalnak, hogy III.r., valamint IV.r. vádlott által vezetett gazdasági társaságok célja nem a törvényes vállalkozói tevékenység folytatása, hanem azok nevében számlák valós gazdasági esemény, tényleges teljesítés nélküli kibocsátása és az I.rendű, valamint II.rendű vádlott által működtetett cégek részére történő átadása volt.

Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott az ügyben feltárt személyi bizonyítékokkal, köztük a tanúvallomások értékelésével; így meggyőző érveléssel támasztotta alá azt az álláspontját, hogy miért nem találta elfogadhatónak I.rendű és II.rendű., illetve IV.r. vádlottaknak ezzel összefüggésben előterjesztett védekezését. Ezzel az állásponttal a másodfokú bíróság is teljes

mértékben egyetértett.

Mivel a bizonyítékoknak a logika szabályain alapuló mérlegelésén nyugvó tényállás megalapozott volt, és az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett: a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget I.rendű, II.rendű, valamint IV.r. vádlottak védekezésének elfogadására, és védekezésüknek megfelelő eltérő tényállás megállapítására.

A fentiek szerint helyesbített tényállás a Be.352.§ (2) bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett I.rendű, II.rendű, valamint IV.r. vádlottak büntetőjogi felelősségére.

Az említett vádlottak és védőik jogorvoslati kérelmének felmentést célzó része tehát nem volt megalapozott.

A IV.r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet rendelkező részében feltehetően elírás folytán a Btk.310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntette két alkalommal szerepel, szemben a kihirdetett kézzel írott ítélettel, a kézbesített ítélet vádismertetést tartalmazó, valamint jogi indokolást rögzítő részével, ahol mindössze egy-egy rendbeli ilyen bűncselekmény került rögzítésre. Ezt az elírást a másodfokú bíróság korrigálta és a IV.r. vádlottal szemben 1 rb. a Btk.310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettére történő utalást mellőzte.

Az I.rendű, II.rendű vádlottak pénzügyi bűncselekményeinek minősítése vonatkozásában a másodfokú bíróság egyetértett a fellebbviteli főügyészség átiratában, illetve perbeszédében is képviselt, valamint I.rendű és II.rendű vádlott védőjének érvelésében is megjelenő állásponttal.

Az elsőfokú bíróság a Btk.2.§-ában szereplő, időbeli hatályra vonatkozó rendelkezés téves értelmezésével foglalt állást az alkalmazandó törvény kérdésében. A Btk.2.§-a két esetben teszi lehetővé a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény alkalmazását: ha a cselekmény már nem bűncselekmény, illetve ha az enyhébben bírálendő el. Ebben a két esetben kerülhet sor az elkövetéskori helyett az újabb, elbíráláskori rendelkezések alkalmazására.

Az ítélkezési gyakorlat szerint (többek között a BH 1995. 72. számú eseti döntés), a büntető törvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezés alkalmazása során, több vád tárgyává tett bűncselekmény esetén elsődlegesen azt kell vizsgálni, hogy az újabb rendelkezések értelmében valamely vád tárgyává tett cselekmény bűncselekmény-e. Amennyiben az elbíráláskor hatályos törvény szerint valamely

cselekmény már nem bűncselekmény, az alól felmentő vagy eljárást megszüntető rendelkezés hozatalának van helye. A második lépésben - a régi és az új szabály szerinti rendelkezések kombinatív alkalmazásának mellőzésével - a bűnhalmazatban maradó bűncselekmények vonatkozásában kell vizsgálni azt, hogy melyik törvényi rendelkezés biztosít kedvezőbb elbírálási lehetőséget.

Miután a számvitel rendje megsértésének korábbi alapesete már az elsőfokú ítélet meghozatalakor sem minősült bűncselekménynek, ezért I.rendű, valamint II.rendű vádlottak e cselekmények alóli felmentésére törvényesen került sor. A fenti jogelv szerint a Btk. időbeli hatályának kérdését, az enyhébb elbírálás lehetőségét mindössze a fennmaradó pénzügyi és közbizalom elleni bűncselekményekkel összefüggésben lehetett vizsgálni. Az általános rész szigorúbb, a büntetés kiszabása körében a középérték kötelező figyelembe vételén alapuló rendelkezése miatt I.rendű és II.rendű vádlottak esetében az elkövetéskor hatályos Btk.-t kellett kedvezőbbnek tekinteni. A másodfokú bíróság ennek megfelelően módosította az említett vádlottak pénzügyi bűncselekményeit, és költségvetési csalás helyett azokat a vád szerinti minősítésnek megfelelően, az elkövetéskor hatályos törvény szerint a rendelkező részben írt adócsalás büntetteiként értékelte.

Ezen túlmenően a vádlottak cselekményeinek minősítése törvényes volt.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen tárta fel.

Ezek közül számottevő súlyosító körülmény volt I.rendű vádlott többszörösen büntetett előélete; mind bűncselekményei elkövetése előtt, mind azt követően számos esetben, összesen 16 alkalommal volt elítélve főként vagyon elleni, de közbizalom elleni, tehát hasonló jellegű bűncselekmények miatt is. Nyomatékos enyhítő körülmény volt ugyanakkor I.rendű és II.rendű vádlottak esetében a négy kiskorú gyermek eltartásának kötelezettsége, illetve a számottevő, hat évet meghaladó időmúlás ténye.

A IV.r. vádlott tekintetében enyhítő körülmény volt a bűncselekmények elkövetésének idején fennálló büntetlen előélete, valamint az egy kiskorú gyermek eltartási kötelezettsége. Nyomatékos enyhítő körülmény az időmúlás ténye, továbbá a bűnsegédi bűnrészessége is.

Ezeket, valamint az elsőfokú bíróság által egyebekben helyesen feltárt bűnösségi körülményeket értékelve a másodfokú bíróság úgy látta, hogy az I.rendű vádlottal szemben alkalmazott büntetés alkalmas, egyúttal szükséges is a Btk.37.§-ában írt büntetési célok eléréséhez. Következésképp a büntetés lényeges enyhítésére törvényes lehetőség nem volt.

Hasonlóképpen nem volt mód a II.rendű vádlott esetében a szabadságvesztés mérséklésére. A több nyomatékos enyhítő körülményre figyelemmel azonban a másodfokú bíróság alkalmazhatónak találta a Btk.47.§ (3) bekezdését, amely alapján II.rendű vádlott a büntetés fele részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

A másodfokú bíróság a számos, köztük több nagyobb nyomatékú enyhítő körülmény alapján a IV.r. vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetéseket némileg eltúlzottnak találta. Ezért mind a szabadságvesztés, mind a közügyektől eltiltás tartamát 3-3 évre enyhítette.

Az elsőfokú bíróság ítéletében pontatlanul határozta meg az eljárás során összesen felmerült bűnügyi költség összegét, amelyet a másodfokú bíróság 367.245 forintra helyesbített. Az eltérés a III.r. vádlott terhére róható összeg téves megállapítására volt visszavezethető. A tévedés orvoslására a másodfokú eljárásban jogi lehetőség nem volt, miután az elsőfokú bíróság ítéletének a III.r. vádlottal szemben hozott része első fokon jogerőre emelkedett. *Ezt a hibás számítást az elsőfokú bíróságnak kell különleges eljárás keretében orvosolnia.*

A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján a fentiek szerint megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Be.381.§ (1) bekezdése alapján köteles I.rendű, II.rendű, valamint IV.r. vádlott a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.

P é c s, 2013. február 15.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Halász Etelka s.k. előadó bíró, Dr.Makai Lajos s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 10.B.258/2010/130. számú ítéletének I.rendű, II.rendű, valamint IV.r. vádlottakra vonatkozó része a Pécsi Ítéltábla Bf.II.318/2012/6. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2013. évi február hó 15. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke